

Duruşmanın bırakıldığı 8.9.1971 günü 1 numaralı Sakıyönetim Mahkemesi Albay Veddi Müftüoğlu Dz.Hakim Yb.Akdemir Akmut ve Hakim Yb.Coşkun Dünder'den müteşekkil olarak iddia makamında Hakim Yb.Hacı Gür ile Dz.Hakim Kd.Yzb.Ülgen Sözer ve tutanakta Assb.Sezgin Esmeray hazır oldukları halde saat 09,15 te Askeri mahkeme salonunda açık olarak toplandı.

Yoklama yapıldı.Sanıklardan İrfan Uçar hariç diğerlerinin gelmiş ve serbest bir şekilde mahsus yerlerine alınmış oldukları görüldü.

Yapılan müdafii avukat yoklemasından Necdet Sağır,Osman Fust Toprakoğlu,Yalçın Öztürk,Sadık Akıncılar,Aykut Ergil,Remzi Kardeş,Süleyman Alptekin'in gelmiş ve yerlerini almış oldukları anlaşıldı.

Açık olarak duruşmaya devam olundu.

Sanıklardan Ömer Güven'in sorgusunun tesbitine geçildi.

ÖMER GÜVEN SORGUSUNDA: Sosyalistinden gerçek Kemalistine kadar toplumun muhtelif katlarındaki devrimci kadroların mücadele hedefi milli ve demokratik karakterdeki anayasanın tatbikidir.1961 Anayasası milli ve demokratik bir karakter taşır.Bizler buğurda mücadele vermiş bulunuyoruz.İddia makamı kendi tezinde bizim durumumuzu yanlış tahlil etmiştir.Gercekten bağımsız ve demokratik Türkiye sloganları ile gerçek kemalistleri aldattığımız iddia olunmaktadır.Oysaki sosyal mücadele bilimsel temellere dayanır.Bilimin verilerine göre hareket edilir.Burada bir aldatma bahis konusu değildir.Bizler kemalist değiliz,kemalizme,sosyalizm birbirinden farklı şeylerdir.Ancak birşeye karşı olan farklı şeyler aralarındaki müşterek bir bağı ve hedef sebebi ile bir araya gelebilirler.Bir şeye karşı olan farklı şeyler arasındaki farklılıklar aynı hedefe yönelmeye engel değildir.Kemalizmin gayesi milli kurtuluştur.Emperyalizme karşı değildir.Biz sosyalistlerin hedefi Amerikan Emperyalizmine karşı olmak gerçekten demokratik ve tam bağımsız Türkiyeyi kurmaktır.Ancak sosyalistlerin her zaman muayyen bir hedefleri yoktur.İçinde yaşadıkları toplumun şartlarına göre değişik tipler gösterebilir.Nitekim kutup bölgelerinde yaşayan bir canlı ile sıcak bölgelerde yaşayan aynı canlı arasındaki muhteva farkını meydana getiren etken aynıdır.Aynı şekilde geri kalmış yarı sömürge ve sömürge ülkelerde de müşterek faktör sosyalistler için Amerikan Emperyalizmine karşı değildir.Bu bakımdan Türkiye de sosyalistler ile gerçek kemalistler arasında böyle müşterek hedef kurulabilir.Prolöteryaya diktator yasını kurmak şeklinde değişmez bir hedef yoktur.Nitekim almanlara karşı döğüşen ve Paris'i kurtaran fransız komünistleridir.İşte Fidel Kastro işte Çin sosyalistleri aynı hedefe yönelmişlerdir.Bizim gayemiz 1960 - 1971 dönemi içinde milli ve demokratik bir devlet çizimi karakterinde olan anayasayı hakim sınıfların çıkarlarına karşı korumaktır.Bu uğurda ülkenin bağımsızlık için savaş vermişizdir.Çünkü Türkiye'de geri kalmış yarı sömürge ve sömürge bir ülkedir.Amerikan Emperyalizmine karşı savaşılması gereklidir.İşte bizim gayemiz ve mücadelemiz budur.İddia makamı iddianamesinde Lenin'in bazı eserlerinden aktarmalar yapmıştır.Lenin'in Devlet ve İhtilal isimli eseri 1917 ve daha öncesinin şartlarına tabii bulunan ülkeler için geçerlidir.Ancak Lenin'in geri bırakılmış sömürge ve yarı sömürge ülkeler için de öneriler taşıyan eserleri vardır.Marksizmin esasına göre de ve Lenin'in ifadesiyle bizim sağımızdan gelen bir hareket gayet emekçi kitlelerin örgütlenmesine engel olmuyorsa ona karşı çıkmamalıyız.Emekçi kitleleri örgütlenmemize onlara siyasi bilinç götürmemize engel oluyorsa bu hareketi destekleriz.Türkiye'de 1961 anayasası bizim yönümüzden aynı görüntüdedir.1961 anayasası emekçi kitlelerin örgütlenmesinde,işçi sınıfının bilinçlenmesine engel değildir.İşte biz anayasayı bu bakımdan destekliyoruz.Ancak anayasaya karşı olan hakim sınıflara bu bakımdan karşıyız.Anayasa ya gerici hakim sınıflar,siyasi iktidarı ihlal etmiştir.Bizim bu konudaki son sözümüz yavuz hırsız ev sahibini bastıracaktır.İddianemde belirtilen olaylar da yer almadım.Almana imkan yoktu.Çünkü son 1,5 sene zarfında ben ancak 1,5 ay serbest dolaşabildim.Ceza evlerindeydim,veya kaçak olarak dolaşıyordum.İddianemde iki defa ilbay bir defa da topağacındaki eve gittiğim ve Behir arkadaşlar orada müzakerelerde bulunduğum söyleniyor.Ben ilbay apartmanına hiç gitmedim.Sim apartmanına bir defa gittim.Ankara ceza evinden 19 mart'ta çıktım.20 mart'ta İstanbul'a geldim.12 mart muhtırası yeni verilmişti.Dev-Genç içinde ve özellikle örgütün tabanında 12 mart muhtırasının

niteliği açık seçik anlaşılamanı İstanbul'a geldikten sonra Özel Sanatlar Akademisi kantininde Necmi, Necati Sağır ve daha birkaç arkadaş bu konuyu tartışıyorlardı. Necmi Demir bana Mahir Çayan'ın İstanbulda olduğunu söyledi. Ben de kendisine Mahir'le temas etmek istediğimi söyledim. Bu konuda 12 mart muhtırası etrafında Mahir Arkadaşla görüşmek istediğimi söyledim. Hatırlıyamadığım bir tarihte yani bu tartışmayı yaptığımız gün hava karardıktan sonra Necmi ile beraber Sim apartmanına gittik. Orada Mahir Çayan'a bulduk. Kendisiyle konuştum. Özet olarak Erim Hükümetinin finans, oligarşisinin yanında olduğu konusunda görüş birliğine vardık. Ben bu meselenin Dev-Genç örgütü tabanından iyi anlaşılmasını söyledim. Bu günlerde Dev-Genç bünyesinde bir toplantı yapalım dedim. Ben ona bu durumu orada açıklarsın dedim. Kendisi bana zamanının olmadığını Ankaraya döneceğini bildirdi. Bunun dışında Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Cephesi hakkında herhangi bir şey konuşmadık. Ben, Ömer Erim Süerkan ile birlikte Mahir Çayan'a gitmedim. Ömer Erim'le buluşturdum. Fakat beraberce İlbay ve Sim apartmanına gitmedim. Benim Dev örgütünden Dev-Genç adına daha doğrusu Türkiye Halk Kurtuluş Cephesinden Dev Genç adına 10 bin Lira aldığı söyleniyor. Ben böyle bir para elmedim. Ne Mahir Çayan ne Hüseyin Cevahir ve ne de Ziya Yılmaz bana böyle bir para vermediler. Şubat ve mart ayı içlerinde gerek Ankarada ve gerekse İstanbulda yoğun şekilde devrimci gençlik hareketleri vardı. Birçok arkadaşlar ceza evindeydi. Çoğunluğunun maddi durumları iyi değildi. Onlara yardım etmek üzere bir bağış kampanyası açmaya düşündük. İstanbulu benim gelmeden birkaç gün sonra Ankaradan kırmızı ve siyah renkte merkez yürütme kurulundan makbuzlar geldi. Bu makbuzlar karşılığında bağış topladık. Bu konuda Necmi Demir'in görev alıp alamıyacağına kendisinden sormuştum. Müspet cevap verdi. Makbuz mukabili para topladı. Ve birkaç defa bana para getirdi. Bir defasında Balıkesir öğrenci yurdunda faşistler tarafından vurularak öldürülen Niyazi Tekin isimindeki arkadaşımızın Çapa hastahanesinden alınıp Malatya'ya götürüleceği gün Necmi Demir bana 3-4 bin lira kadar para verdi. Başka arkadaşların vermiş oldukları paralar da vardı. Saymadım, bu paralarla Niyazi Tekin'in cenaze masrafları karşılandı. Bir iki defa da Necmi Demir bana Akademi kantininde para vermiştir. Fakat miktarını hatırlamıyorum. İddia edildiği gibi bu paralar bana Türkiye Halk Kurtuluş Partisi tarafından değil, bağış kampanyası sebebiyle verilmiştir, dedi.

Hadiseler hakkında sorgum bundan ibarettir, dedi.

Sanığın 1 sıra numaralı klasörün 7 ve 8. sayfeleri bulunan ve polis tarafından tespit olunan 9.5.1971 tarihli ifadesi okundu: Sanıktan soruldu:

Soruldu: Ankaradan devrimci gençlik Federasyonu Merkez Yürütme Kurulu tarafından bastırılıp gönderilen kırmızı siyah renkli makbuzlara müsteniden topladığımız paraları ben bir deftere kaydedirdim. Ancak ayrı ayrı kaydettiğim için icmalini yapmamıştım. Bu defter 31 Mart 1971 tarihine kadar duruyordu. Bu tarihte Güzel Sanatlar Akademisine karşı gurup tarafından yapılan baskın sonucu kayboldu. 31 Marttan sonra toplanan paraların miktarı hakkında bana para getiripveren arkadaşlara imza veriyordum. Bir defter tutamıyordum. Toplanan paranın kat'i miktarını hatırlamıyorum. Bu paraları hangi şahıslara ne kadar verdiğim ve hangi hususlara harcadığım hakkındaki kayıtlar 31 Martta kaybolan deftere işlenirdi. 31 marttan sonra bu hususları bir dosyada topluyordum. Bu dosyanın GSA öğrenci derneğinde olması gerekir, oradan belki de polis almıştır, dedi.

Soruldu: Ben Devrimci Gençlik Federasyonu İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanı olarak görevliydim, dedi.

Soruldu: 12 Marttan sonra birçok üniversiteler kapatıldığı için bahsi geçen kayıtları Devlet Güzel Sanatlar Akademisine götürdüm. Gazetelerde bu Akademinin Dev-Genç'in yürütücüsü olduğu hakkında iddialar vardı. Fakat ben diğer fakülteler kapandığı için ve Akademiye bulunan Necati Sağır da Yönetim Kurulu üyesi olduğu için defterleri Akademiye götürmüştüm. DevGenç'in ikametgahı olarak 1970 yılında Klöffarar caddesindeki bir evi kullanıyorduk. İkametgah olarak Dev-Genç kiraladığımız bu evi hangi tarihte terk ettiğimizi hatırlamıyorum. Bu terkten sonra DevGenç'in bir dernek olarak belirli bir ikametgahı olmadığı, üniversitelere gidip çalışıyordu, dedi.

Soruldu: Ben Ömer Erim Süerkan Kadriye Deniz Özenin evinde 2.000 lira para verdim. Hatırladığıma göre Kadriye evde idi. Fakat yanımızda değildi. Bu parayı Ömer Erim

1971 26 Çarşamba: 8.9.1971

Sağmalcılar Cezaevinde bulunan Zeki isimindeki arkadaşla Feridun Şakar isiminde ki arkadaşlara vermesi için temin etmiştim, dedi.

Soruldu: Ben Kadriye Deniz Özen ile nişanlıyım. Kadriye Hın Dev Genççe Üye olup olmadığını bilmiyorum. Toplantılara katılırdı. Dev Genççe Üye olabilmesi için bulunduğu Akademinin Devrimci Gençlik Örgütünün onayını yani üyelikine kabulünün bulunması gereklidir. Bu durum Ankarada genel Merkeze bildirilir. Tüzüğe göre genel merkez kabul ettiği takdirde Dev Genççe Üye olur. Bu formaliteyi yapıp yapmadığını bilmiyorum. Güvendiğimiz bir arkadaştı. Toplantılara gelirdi. Ben kendisine birçok defalar görev verirdim. Fakat Üye olup olmadığına bilmiyorum, dedi.

Seniğin 1 sıra numaralı klasörün 195 ve 196. sayfaları arasında bulunan ve askeri savcı tarafından tespit olunan 29.6.1971 tarihli hazırlık ifadesi okundu: Okunan bu ifade sebebi ile soruldu: Ömer Erim Sümer Kadriyenin evi ne birkaç defa geldi. Gece kalmadığını bilmiyorum. Çünkü ben de bu eve gündüzleri gelirdim. Yalnızca Sıkı Yönetimce arandığım sıralarda bu evde bir kaç gece kalmıştım. Necati Sağlık Sıkı Yönetimin ilanından sonra hiç görmüş değilim. Kadriyenin evine gelip kaldığını da bilmiyorum. Siir talebe Yurdunda kaldığım ve arama yapıldığı sırada yanında bulunan bir evin terasına geçip saklandığım hususu doğru değildir, dedi.

Soruldu: Benim Kadriye Deniz Özenin İsrail Başkonsolosunun ikametgahının tespiti içinde bir faaliyeti olup olmadığı hakkında bilgim yoktur. Sıkı Yönetimin ilanından sonra Kadriye Deniz Özen acaba Akademiye gideyim mi diye sordu bende bir mahsur yok git dedim. Eğer böyle bir faaliyeti hakkında bilgi olsaydı Akademiye gitmesini mahsurlu görüp git demezdim, dedi.

Soruldu: Ben Kadriye Deniz Özenin evinde üzerinde Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Cephesi yazılı bir yazı görmedim. Bu konudaki faaliyeti hakkında bir bilgim yoktur, dedi.

Soruldu: Ben Kadriye Deniz Özenin evinde üzerinde Milli İstihbarat Teşkilatı ve bazı Askeri makamlar ile bazı şahısların telefon numaralarını muhtevî bir kâğıt ve ayrıca dinamit (diğer) teminine mahsus bir teşebbüsün krokisini görmüş değilim. Bu yazılardan katıyık haberim olmamıştır, dedi.

Soruldu: Türkiyede Devrimci ve karşı devrimci guruplar vardır. Karşı devrimciler devrimciler üzerinde provakasyona girerler. Bu itibarla herhangi bir provakasyona yol açmamak için ben gerek poliste ve gerekse savcılıkta ifadem alınırken Necmi Demir vasıtası ile Mahir Çayan ile buluşup buluşmadığımız hususunu gizledim, dedi.

Soruldu: 6 sıra numarada bulunan 9.6.1971 tarihli ve Ömer Güvenle Ziya Yılmazın yüzleştirmesine ait zabıt varakası okundu: Okunan bu zabıt varakası ile ilgili zaptın altında imza bulunan sanık Ziya Yılmazdan soruldu: Ben Ömer Güvene 10.000 liraya bizzat vermedim. Tarafımdan tutulan kayıtlarda kendisine 10.000 lira verilen şahıs (Ömer G.) olarak gösterilmiştir. Bunun Ömer güven olup olmadığını bilmiyorum. Benden bu 10.000 lira parayı (Ömer G.) ye vermek üzere Hüseyin Cevahir almıştı, dedi.

Sanık Ömer Güven böyle bir paranın kendisine verilmediğini tekrar etti. Sanık beyanına karşı daha önce sorgulara yapılan diğersanıkların bir diyecekleri bulunup bulunmadığı soruldu.

Sanık Kamil Dede: Benim poliste alınan ifademde Ömer Güvenle Ankaradan sonra hiç görüşmediğimi İstanbulda kendisini görmediğimi söylemiştim. Fakat İlbaý apartmanında Hüseyin Cevahir ile görüşürken Ömer Güven de sanki orada imiş gibi mevcut bir kayıt sebebi ile Ömer Güveni iki defa İlbaý apartmanına geldiği iddiası iddianamede yer almaktadır. Ben Ömer Güveni İlbaý apartmanın da hiç görmedim, dedi.

Sanık Necmi Demir: Evvelce de belirttiğim gibi ya Hüseyin Cevahir veya Mahir Çayan tarafından bana defaaten 10.000 lira verilmişti. Bir kerede verilen bu 10.000 liranın 2.000 lirasını ben Sağmalcılardaki Devrimci arkadaşlara vermek üzere Ömer Güvene vermiştim. Bu parayı yani 10.000 lirayı üç dört defada parti parti olarak Ömer Güvene vermiştim. Ve verirken de profesörlerden ve devrimci sanat çevrelerinden topladım demiştim. Ömer Güven bana Dev Genççe ait makbuz vermişti. Ben de parayı makbuz karşılığı kendisine verdim. Makbuzlara yırttım, dedi.

Ömer Güvenden soruldu: Necmi Demirin bu itirazına bir diyeceğim yoktur, dedi.

1971 26 Çarşamba 8.9.1971

Diğer sanıkların bir diyeceklerinin bulunmadığı anlaşıldı.

İddia makamının sorguya karşı bir diyecekleri bulunup bulunmadıklarına soruldu. Bir diyeceklerinin bulunmadıklarını beyan ettiler.

Söz alan Aykut Ergil müvekkilim Ömer Güvenin kendisine isnat olunan suçları işlediği hakkında 353 sayılı kanunun 71. maddesinde belirtildiği üzere kuvvetli belirtiler yoktur. 6.5.1971 tarihinden beri tutuklu bulunmaktadır. Tutukluluk halinin devamını gerektiren bir sebebi bulunması sebebiyle tahliyesine karar verilmesini talep ederim, dedi.

Talep hakkında bugünkü oturum sonunda karar verilmek üzere duruşmaya devam olundu.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Saat 1-25 de devam olunmak üzere duruşmaya 15

dakika ara verilmesine oy birliği ile karar verilip tefhim edildi. 8.9.1971

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

T. Katibi

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI